

Домініка Ранк

Формування образу міста Броди як «гетто» в творчості Hermann Menkes та Leo Herzberg-Fränkell.

*International conference for young scholars: "German-Jewish Culture in Galicia :
Influence, Diffusion and Transformation"
Krakow, June 11-13, 2013*

В центрі уваги цього дослідження є формування образу міста Броди як гетто на прикладі творчості німецькомовних єврейських письменників, з Бродів: Hermann Menkes та Leo Herzberg-Fränkell. Сьогодні творчість цих авторів є майже забутою, але в другій половині 19 століття новели цих авторів широко друкувалися та були відомі німецькомовній публіці і Німеччині та в Австрійській Імперії. Ці автори працювали в жанрі «Ghettoliteratur», який вже не існує. Метою цього дослідження є формування образу міста Броди як «гетто», у відповідності до цього жанру та очікуванням читачів, виявлення подібностей та відмінностей в описання життя міста та його населення як зразка «Ghettoliteratur».

У 19 столітті кількість єврейського населення міста досягала 77% від загального числа мешканців, що закріпило за містом славу другого Єрусалиму. Враховуючи домінуючу кількість єврейського населення, яке вільно проживало на всій території міста і в його прилеглих територіях Броди не можна назвати гетто, цей термін передбачає обмеженість, добровільну чи примусову, території проживання. В цьому випадку «гетто» є виключно уявно сконструйованим концептом, стандартизованим під загальні уявлення про життя галицьких євреїв. Автори використовують лише ті елементи міського урбаністичного простору які вкладаються в уявлення про гетто: вузькі, брудні вулички, цвинтар, бідняцькі будівлі, так само стандартизованими є персонажі їх новел: євреї, що прогнуть змін проти їх консервативних одновірців, які затискають життя у вузькі рамки укладених законів та традицій. Таке протиставлення модерності та консерватизму, є на мою думку продовженням традицій Гаскали, яка була дуже активною в Бродах в першій половині 19 століття.

Це дослідження зроблене на основі таких художніх творів Hermann Menkes: *Anna. Aus dem galizischen Getto*, *Eine Erinnerung*, збірці новел *Die Jüdin Leonora*; та збірці оповідань Leo Herzberg-Fränkell *Polnische Juden*.